

Jazz in Veenendaal

Daan Thoomes

In de pedagogiek van een aantal jaren geleden was het niet ongebruikelijk om te schrijven over 'de plaats in de kinderrij'. Het maakt nogal wat uit of je als oudste, jongste of middelste in een gezin opgroeit. In mijn geval was sprake van de middelste met twee oudere broers boven (Rob en Frits) en één jongere broer onder me (Huug). Twee of drie jaar verschil is op volwassen leeftijd praktisch te verwaarlozen, maar in de kindertijd is dat een wereld van verschil. Dat kwam vooral tot uitdrukking tijdens de middelbareschooltijd.

Christelijk Lyceum te Veenendaal

Toen ik het toelatingsexamen voor de hbs achter de rug had en als brugklasser aantrad in het Christelijk Lyceum in de Tuinstraat, werd ik bevorderd tot 'groentje'. Dat was de gangbare benaming voor eersteklassers. Het vervelende was dat het ook zo aanvoelde: als je naar je oudere broers in de vierde en vijfde klas keek dan voelde je je inderdaad grenzeloos jong en onervaren. Het stiekeme roken van een sigaret in de fietsenloods verbeterde dat zelfbeeld niet echt.

De oudere leerlingen manifesteerden zich bijvoorbeeld in de leerlingenvereniging Eldorado, namen deel aan discussies over gewichtige onderwerpen in de debatingclub, speelden mee in het legendarische CLV-1 tijdens het Kerstvolleybaltoernooi in Eltheto in de Fluitersstraat, namen deel aan het schaaktoernooi en op schoolavonden acteerden ze in een toneelstuk of speelden in de een of andere muziekgroep.

Wat ik me vooral herinner is de kennismaking met de jazz. Er waren op school diverse combo's geformeerd en de schoolavond in het verenigingsgebouw Sola Fide bood een gelegenheid om op te treden. Veenendaal deed op die wijze mee aan de mode van die tijd. Jaap van Vliet speelde saxofoon zoals John Coltrane dat deed in New York en het Trio Pim Jacobs diende als voorbeeld voor Leo Coñi (gitaar), mijn broer Rob (contrabas) en mijn broer Frits (drums). Dat drummen gebeurde natuurlijk niet alleen op schoolavonden maar ook bij ons thuis op zolder en was te horen in de wijde omtrek.

In het muziekleven van Veenendaal speelde de winkel van Bertus van Hees op de Markt ook een rol van betekenis. Daar waren de geliefde muziekinstrumenten te koop en een breed assortiment van grammofoonplaten. Als je als middelbarescholier die winkel binnenkwam dan ging je hart sneller kloppen. In een tussenuur op school was het een bijzonder genoegen om daar de nieuwste singles en lp's in een cabine te beluisteren. Opnames van onder anderen Art Blakey and The Jazz Messengers, Archie Shepp, Cannonball Adderley, Thelonious Monk, Roland Kirk, Charles Mingus en Dave Brubeck vormden daarna het belangrijkste gespreksonderwerp, al vroegen we ons van Dave Brubeck af of die nog wel tot de 'echte jazzmusici' gerekend kon worden aangezien zijn 'Take five' zo 'commercieel' was.

Jazzclub Euterpe

Als uitvloeisel van de jazz op school heeft er in Veenendaal zelfs korte tijd een heuse jazzclub bestaan. Naar het voorbeeld van The Blue Note (in New York) en Jazzclub Persepolis (de club van Jaap van de Klomp in een werfkelder aan de Oude Gracht in Utrecht), was er in het

gebouw van De Instuif in Veenendaal met een visnet aan het plafond: Jazzclub Euterpe. Bekende Nederlandse artiesten uit die tijd traden daar op. Zo herinner ik me een optreden van Rita Reys met het Trio Pim Jacobs en optredens van The Diamond Five en van Louis van Dijk. Ook was er wel eens een jamsession (geïmproviseerde muziek door uiteenlopende musici die de club bezochten). Een ander hoogtepunt vormde de inleidingen op de concerten door niemand minder dan Michiel de Ruyter, de radiopresentator van het veelbeluisterde programma *Radio Jazzclub*. Ook werd geprobeerd – naar het voorbeeld van het bekende Amerikaanse tijdschrift *Down Beat* - een Nederlands jazztijdschrift uit geven: *Jazz wereld*, maar dat kwam niet echt van de grond. Kortom, Veenendaal deed volop mee met de heersende trends.

Dat speelde zich allemaal af aan het begin van de jaren zestig. Generaties van scholieren die het Christelijk Lyceum later bevolkten, zullen ongetwijfeld andere herinneringen koesteren, bijvoorbeeld van popgroepen en van grammofoonplaten van de The Beatles en The Rolling Stones. Voor mij blijft de middelbareschooltijd echter altijd verbonden met de jazz.

Illustraties:

- Verkiezingsstrijd voor het bestuur van de leerlingenvereniging Eldorado (1964)
- De Markt met muziekhandel Bertus van Hees (1960)
- Optreden in de Openbare Leeszaal in Wageningen: Frits Thoomes (drums), Daan Thoomes (fluit), Rijk van Rotterdam (bas) met Willy Brill (voordrachtskunstenares) (1968)

Gepubliceerd in: *Oud Veenendaal*, december 2008, jrg. 23, nr.4, pp. 108-109.

Voor overige artikelen over Veenendaal, zie:

- SABINE (Stichts Algemeen Bibliografisch Netwerk): www.sabine.nu/

(Laatst gewijzigd op: 3 mei 2012).